

NAPLO

Előfizetési ár:

Egész évre 5 kor. | Egyes szám ára 4 fill.

Földvárakon 6 fillér.

Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felelős szerkesztő:
DERÉKY ANTALIgazgató:
ERDÉSZ ZSIGMONDSzerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

A sárréti haramia Kutyák a kávéházban

Előfizetési felhívás.

Az év utolsó negyedére, október elsejével kezdődő új előfizetést nyitunk, a lapunk homlokzatán látható régi feltételekkel.

A „NAPLO” ezután is hű marad régi irányához, mely az olvasó közönség támasztott igényeinek eddig is megfelelt. Harczosa és védelmezője lesz és marad a magyarság, de különösen a főváros minden érdekének; minden hazai, társadalmi, ipari és kereskedelmi ügynek tárgyalagos bator szószóla; az igazság hirdetője és a gázság üldözője; az irodalmi és művészi életnek figyelmes szemlélője, elfogulatlan, őszinte és igazságos bírálója; a heti eseményeknek élénk, hű krónikása és a közgazdaság terén felmerült kérdéseknek mindenben alapos értesítője.

Miután most folyó regényünket

„Az Angyalföld titkai”

mely az olvasó közönség körében általános nagy érdeklődést és feltűnést keltett e hó végén befejezzük, már a jövő október hó elején megkezdjük, **Arzúbasewnek** a világhírű orosz írónak

„Forradalmi láz”

ezimű rendkívül hatásos és izgató elbeszélésének közlését, melyre előre is felhívjuk a közönség figyelmét.

A „NAPLO” egyes számai, minden hétfőn a kora reggeli órákban, minden fővárosi tőzsdében és az összes vasúti állomásoknál kaphatók; az előfizetések pedig a kiadóhivatalban (Budapest, VII., Dohány-utca 88. szám alatt) eszközölhetők, a hová az előfizetési díjak is küldendők.

A „NAPLO” pontos szétküldéséért, úgy helyben mint vidéken a kiadóhivatal vállal szavatosságot.

Az olvasó közönség hazafias támogatását kéri:

A „Napló” kiadóhivatala.

Kapunyitás előtt.

Néhány heti szünet után ismét megnyílnak a parlament kapui. Véget ért a gazdasági munka, a szem a magtárba van felhalmozva, a takarmány fedél alá került, mi sem áll tehát utjában annak, hogy ismét megkezdődjék a nagy munka. A

gazdaképviselők a szénaillattal telt, friss falusi levegőtől felfrissülve, más rangú és foglalkozásu honatyaik pedig a tengerparton vagy a Tatra fenyvesei között eltöltött pihenő után újult erővel készülnek a nagy munkára. Piros pozsgás, napbarnított arcok láthatók, a különböző pártkörökben, a hol már megkezdődött az élet. Különösen a nemzeti munkapárt helyiségében tapasztalható az általános érdeklődés a jövő iránt. Az ellenzéki pártkörök sem üresek. Itt is mérlegelik már az eshetőségeket s készítik a hadi tervet a nagy mérkőzésre. Nagyobb emóció azonban ez ideig még sehol sem tapasztalható.

Ugy látszik, a parlamenti munka a béke jegyében fog megindulni. Legalább erre vall a szélső, a mely minden vonalon észlelhető. Am tapasztalatból tudjuk, hogy a vihart rendszeren szélső szokta megelőzni. Az ország érdekében kívánatos volna azonban, hogy a vihar vagy egyáltalán ne, vagy pedig későn törjön ki. Ha a takarmány be van takarítva, a gazda nem fél már a vihartól.

Nagyon fontos törvényjavaslatok és reformok várnak az őszi ülészak alatt sürgős elintézésre. Nemcsak a laeiner osztály, de a gazdák, a kis-kereskedők és kisiparosok is lázas kíváncsisággal várják a jövő kialakulását. Mindenik a saját szempontjából.

A különböző miniszteriumokban a nyár folyamán sem szünetelt a munka. Mindegyik miniszteriumból került ki egy-két új törvényjavaslat, a melyet a szakminiszterek még az őszi ülészakban akarnak letárgyaltatni. Legfontosabb természetesen a jövő évi költségvetés és az appropriációs törvényjavaslat, a melyet a pénzügyminiszter a ház első ülésének egyikén fog beterjeszteni. Ezeket a javaslatokat azonban csak a delegációk tárgyalásának befejezése után tárgyalhatja le a ház. Addig a bizottságoknak bő alkalma lesz rágódni a javaslatokon.

A delegátusok minden valószínűség szerint október hó közepén ülnek csak össze tanácskozára. Hogy az ellenzéki pártok bele mennek a delegációba, az még a jövő titka. Ugy tudjuk, hogy a **Kossuth** párt igen. A **Jusih** párt egyik partkonferenciáján fog csak bővebb megfontolás és megvitátás után ebben a kérdésben határozni.

Nem kevésbé fontos törvény-

javaslatok készültek el a kereskedelmi miniszterium műhelyeiben is. Mint halljuk, a miniszter négy fontos javaslattal lepi meg a tisztelt házat. Nem maradnak hátra collégáik mögött, a földmívelési, igazságügyi és kultuszminiszterek sem. Ezek is egy-két üdvös törvényjavaslatot tesznek le a ház asztalára. Lesz tehát munka bőven, csak ne sztrájkoljanak a munkások.

A szerb kereskedelmi szerződés és a bankszabadalom fogják még egyik legfontosabb tárgyát képezni az őszi ülészaknak. Ezzel úgy szólnak kimerítettük a programot.

Nem politikai szempontból közöltük le a jövő képviselőház munkaprogramját, hanem csupán tájékoztul. Hiszen a társadalom minden rétegét élénken érdekli, mik azok a fontosabb dolgok, a melyvel a parlament a közel jövőben foglalkozni fog. Gyáros, nagy- és kisbirtokos, a gazda, kereskedő és iparos egyaránt érdeklődik, mert hiszen mindeniknek egyetlen óhaja, hogy az ország mielőbb felvirágozzék. A szomorú múlt után következék végre egy szebb és jobb jövő. Mi a társadalom egyik szószólói, a társadalom nevében Isten áldását kérjük a parlament munkásságára és szívből kívánjuk, hogy abba a fényes palotába, a melynek egy-egy téglájához mi is jussot formálunk, olyan üdvös törvények alkottassanak, a mely törvények a haza és az ország javát mozdítják elő és képesek azokat az ellenéteket, a melyek eddig az üdvös munkálkodást hátráltatták, — örökre eisimitani.

(m. 1.)

A kolera ellenszere.

Kneipp, a világszerte híres bajor pap, akinek hidegvizgyógyomlója ezreknek meg ezreknek adta vissza és adja vissza ma is egészségét, jó két évtizeddel ezelőtt a kolera betegségére vonatkozólag a következőket mondotta:

Felfogásom szerint a kolera nem egyéb, mint hirtelen támadó és szerfölött gyorsan lefolyó párba, a kolera okozó anyag és az emberi szervezet között. A győzelem azé amelyik erősebb. A kérdés az, hogy készülnek elő az emberek erre a küzdelemre. Megjűdnék és azt hiszik, hogy meg kell halniok, ha a betegség reájuk csap. Pedig nem úgy van.

1. Akinek a gyomra rendben van és akinél az emésztés rendes, annak semmi oka sincs a félelemre. Az a legrosszabb, hogy az emberek a kolerahírekre élet-

módjukat megváltoztatják, erős vörös borokat, konyakot és efaita szeszitalokat isznak és gyomrukot meggyöngítik. A kolera pedig nincs kedvezőbb talaja, mint a győnge gyomor. Sajátszerű, hogyha a járvány kitör, a hatóságok csak a környezet megóvásán törnek a fejüket, a beteggel pedig, akit már ugyanis elvezettnek tartanak, nem törődnek. Az orvosok ópiummal és tanninnal igyekeznek elnyomni a kolera, pedig izzasztással kell azt a testből kiűzni.

2. És tényleg úgy van. Az a kolera, aki izzadni tud, meg van mentve, az pedig, aki képtelen, elveszett. Az izzadást pedig forró vízzel kell létrehozni. Ez az egyetlen eset, hogy én, aki mindig hideg vízzel gyógyítok, meleget ajánlok, azok az orvosok pedig, akik a hideg vízzel való gyógyítástól visszariadnak, ebben az esetben hideg borogatásokat rendelnek, pedig ezek csak enyhítik a bajt, de nem gyógyítják. Az izzasztásra elő kell venni egy vastag, lehetőleg durva lepedőt, vagy ha nincs, egy szőfűtett zsákot. Ezt ötszörösen-hatszörösen összehajlítva beteszük a forró vízbe, kicsavarjuk és ami forrón a beteg csak elviselni képes, mellére és hasára rakjuk; előbb azonban egy meleg, ecetbe mártott kendőt teszünk alá. Husz-huszonöt perc múlva, amikor az izzadás megkezdődött, meg kell ujtítani a meleg borogatást és ezt mindaddig ismételljük, amíg a hányás és a görcs meg nem szűnik.

3. Az izzasztást azonban nemcsak kívülről, hanem belülről is elő kell mozdítani. Erre a célra legjobban, ha kis adagokban tejjel főtt, megőrölt édes keménymagot adunk be a betegnek.

Igy kezeltem én 1855-ben Augsburgban a kolera betegeket és 41 közül 40 lett egészséges. Fájdalom, éppen azt nem tudtam talpraállítani, akit a legjobban szerettem volna, édes anyámat.

4. Az egészséges ember kolera időben ha jól érzi magát, vegyen hetenkint egy három-négy percig tartó hideg fél-fürdőt, amikor teste a legmelegebb. Az pedig, akinek a gyomra nincs rendben, igyék reggelenként jó keserű ürömtéát. Lehet angelika- vagy tormentillagyökérből is kolera csöppet csinálni, mégis a legcélszerűbb, ha a gyomor tisztántartására naponként 6—8 kenyőmagot veszünk igénybe.

5. Az egészséges ember azonban és ezt nem lehet eléggé ismételni, ne izgassa gyomrát, hanem éljen egyszerűen és egyszerűen, ne vágyódiék inyét csiklandozó dolgokra, amelyek a gyomornak javára válnak.

És tagadhatatlan tény, hogy Kneipp sok menthetetlennek tartott kolera beteget módszere segítségével meggyógyított, azért tartottuk érdemesnek most, mint aktuális dolgot, újból nyilvánosságra hozni.

Blum Lajoskőfaragó- és sirtőszobrász
Budapest, VIII., Köztömét-ut 4.

Magyar művészek által tervezett művészi sirtőmlékek állandó kiállítása. Márvány, gránit- és syemít

sirtőmlékek

egyszerű és díszesebb kivitelben kapható.

Napló Mindentütt

Goromba kofák.

Tulzás nélkül mondhatjuk, hogy az élelmiszerek beszerzési ára Budapesten sokkal magasabb, mint akár Berlinben vagy New-Yorkben. A nagyvárosban, ahol mindig nagyobb a kínálat a szükségletnél, az árakat szabályozzák, megállapítván minden élelmiszernek maximális árát és a vásárló, ha hához nem kap mindent, válogathat mindennek a javában. A budapesti piacon természetesen legjelentéktelen a lakosság létszámához viszonyítva a kínálat és akik eladnivalójukat a budapesti piacra eladni hozzák, a jó falusiak annyira önteltek, oly magasan hordják az orroskájukat, mintha a magas árak mellett még ajánlókba adogatnák áruikat a drágaság terhe alatt szinte roskadozó városiaknak. Jaj annak, aki válogatni merészel, aki a rothadt barack vagy alma, vagy bármilyen élelmiszer helyett mást akar, az olyan gorombaságot kap a jó falusiaktól, mintha valamely huszárkötényében a káplár abrikotlná az ujoncokat. A nagy városok piacain vetekednek egymással az udvariasság, előzékenység és árusító helyök tisztasága tekintetében az elárúsítók, míg nálunk egymásra is ráripakodnak, ha az egyik nétalán valamivel olcsóbban kínálna a portékát a másiknál, ami még egymás ellen való gyűlölködésre is vezet, mert az az elv: lenyuzni a városi lakosokat, hogy csak a csontja maradjon meg. És a közönség védelem nélkül áll a gorombasággal és az árak horribilis voltával szemben és nincsen, aki megvédelmezze a vásárló asszonyokat a durva és okadatlan támadással és gorombasággal szemben. Egyrészt a mi jó falusiaink nevelésében itt a hiba, akiket nem oktatnak kellő tisztelődásra, melyet a magunk részére, még pedig joggal megkövetelhetünk. De beleszólása lehetne az eladási árak megállapításába és némiképp tén a piaci árusok modorába a rendőrségnek is, mivel a közönség nem köteles eltűrni, hogy megnyuzzák, hozzá még le is szidják, mert erre a specialitásra nem aspirálunk. Félreértések elkerülése végett utalunk arra, hogy itt nem az elárúsítókról beszélünk, hanem a romlatlan jó falusiakról, akik a fővárosi piacról vagyosodnak és szépen gyarapszanak.

Utcai gyerekek.

Ez kérem csak frázis; azonban olyan frázis, amely, hogy nagyhangú és mélyöblű tónusban beszélnek, fedi a valóságot. Az utcáknak egészen kedves, apró kölykei vannak. Szemtelenek, morcosak, meztelen lábuk vigan vagdossa az utca kövét, a szájukban egyszer már eldobott cigarettá vége ég. Ezek a rikancsok. A hangjuk ellen nem lehet panasz. Kora délutántól késő éjjelig olyan lelkesedéssel, olyan buzgósággal kiáltoznak, mintha csak valami nagy és szent ügy szolgálatában állnának. Különben ki tudja, hátha nekik is van annyi érdemük, mint azoknak a derék férfiaknak, akik a szenzációkat gyártják. A közönség, a kedves és művelt közönség a délutáni haboskáv és rikancs ordítás közben legalább is így gondolkozik.

De én most nem a közönségről és nem a szenzációkról, hanem az utcagyerekekről, a lármázókról akartam beszélni. Az utcagyerek, a rikancs, ha jól

meggondolom, éppen olyan szegény munkás, mint például én. Talán a fizetése se rosszabb, illetőleg nincs is fizetése; mert a rikancsosság éppen úgy szabad kereseti pálya, mint teszem a nagykereskedői állapot. A rikancs keresete az ügyessége és a szenzációk nagysága és bősége szerint változik. Hol kisebb, hol nagyobb, néha bizony késő éjszakáig kell rónia az öklömmel piszkos porontynak az utcát, hogy valamit keressen. Ezt akartam elmondani. Tegnap, egy déjeli tizenkét óra felé az egyik Teréz-körúti ház kapujában láttam mély álomban egy kis utcagyereket. Az újságcsomó a feje alatt, aludt nagy boldogan.

Lehetett egy tizenegy éves. Ha jól tudom, van rendőrség is a világon és vannak jótékony egyesületek is. Mást nem kell mondanom, aki akar, ért belőle.

A golya.

A vén Európában, de különösen nálunk, felvilágosodott Magyarországon, annyi cifra szó, annyi „lendületes szónoki hévvel” előadott beszéd hagyta el már mindenféle gyűléseken és ankéteken a hivatott és hivatlan apostolok ajkát az „egyke” ellen indítandó mozgalom tárgyában évek hosszú sora óta, hogy nyomdára szedve, jókorácska könyvtár telne ki belőlük. Az „egyke” azonban a szónoklatok dacára csak úgy dühöng Nagymagyarországon, mint azelőtt; sőt lehetne mondani, lobban.

A „jelkes” szónokok mindig és előszeretettel hangoztatják az „egyke” ellen a megtörő, a büntető eljárások folyamata tételét s ezek szorgalmazását, de felejtik, hogy az „egyke” dolgában a feleghatalmasabb mozgató rugó a közgazdasági ok. Nem tud a nép terjeszkedni, nincs miből nagyobb családdal megélnie, szóval sújt a szegénység, ránk nehezedik a drágaság és az ezzel kapcsolatos emelkedő állami terhek. Az ifjú Amerika tudja jól az „egyke” okait s az ő külön viszonyait között, figyelemmel a nálunk tapasztalható elnéptelenedésre, nagyarányú kongresszust tartott New-Yorkban. (Ujbudapestben, hol több magyar lakik, mint három nagy magyar városban.) Ez a kongresszus sem magyar mintára dolgozott, hanem mindjárt törvényjavaslatot készített elő a célból, hogy minden több gyermekű anya gyermekeinek száma szerint — pénzbeli jutalomban részesüljön. Bizonyos azonban, hogy ez a törvény Amerikában csak a megoldás első lépését fogja jelenteni, melyet nem szabadtudósok által készített, praktikus és a többgyerekes családokat erősen segélyező okos törvények fognak követni — a segélyezéssel lépést tartó társadalmi mozgalmak nyomán.

Nálunk majd még vagy 20 évig ankéteznék, felirnak, leirnak és sok mindent megtesznek a csillogó frázisok garnirungjaként, de komolyan nem törekszik senki a célra vezető lépések felé, hanem csak úgy — vakulj magyar módon — leankétezik az egész kérdést.

Pedig van magyar falu sok, hol eddig a folyó évben még csyzer sem kelepelt a golya s az anyakönyvezető tolla be-rozdásodott az anyák meddősége miatt.

IRODALOM MŰVÉSZET**ANYÁM...**

Amerre most a kis fehér házak
Meleg esőben zúrkérek áznak
És a virágos, kis ablakokra
Hullik az eső nagyot kopogva:
Oda szeretnék!...

Ott, egy virágos, szép ablak megélt
Ősz asszony áll most, s nézi az eget.
Nézi sokáig...
— Ha tudná, hogy egy másik ablakba
Forró fejt a karján nyugtatva
Ugyanugy néz most
Két másik nagy szem a semmisébe!...
Könny futna a két tiszta szemébe!
És megsiratná,
Elsiratná azt, aki itt messze
Rég őszetörve, rég szarvaszevve,
Roskadó lábbal
Előre vágik, fel a magasba,
— Amig majd egyszer, agyontaposva:
A földre roskad... Egyedl Dániel.

Kaposvári színészet. Balla Kálmán, a pozsonyi színház igazgatója, színrehozta Kaposváron Lehár Ferencz Fürstenkind című operettjét, mely a mi operánk téli évadjának egyik ujdonsága lesz. A darabot, melynek szövegét Leon írta, Balla igazgató fordította le A «kis herczegnő» címmel. A premiere zsúfolt nézőtér előtt folyt le és főleg a zenének volt sikere. A szereplők közül Hajagos, Déry Rózsi tűnt ki leginkább, de dicséretet érdemel még Kövessy, Bérczy, Kondor, Gábor Ernő, Havassy Szidi és Erney Aurélia is. A felvonások után a szereplőkkel együtt kitapsolták Ballát is, aki azonfelül, hogy ügyesen fordította le a szöveget, a darabot bőkezűen állította ki és kitűnően rendezte.

Kiss Mihály bucsufellépte. A budai szinkörben, a múlt kedden bucsuzott el végleg Kiss Mihály, a régi Népszínház és a magyar színészet oszlopos tagja a színpadtól, melyen 35 esztendeig odaadó lelkesedéssel, páratlan szorgalommal és szigorú kötelességtudással aratta a jól megérdemelt babérokat. Bucsufelléptét a »Czigánybáró« Zsupán szerepét választotta és kitűnő alakításával, jóízű humorával zajos tapsokra ragadta a zsúfolt házat, mely most utóljára gyönyörködött nem mindennapi, érett művészetében. Krecsányi igazgató és derék társulata mindenben hozzájárultak a zajos est fényes sikeréhez és méltóan bucsuztatták a színpadtól megváltó régi kollégájakat.

A sárréti haramia.

Érdekes aktualitás tereli a közönség érdeklődését Martinuzzi egykori büszke vára, a szamosújvári feyház felé. A nagyhirű feyház érdekes adatokat tartalmaz Vitális Imréről, a sárréti haramiáról.

Az intézet poros aneiseit forgatva, elvonul előttünk a kaptabetyárok romantikus korszaka és Sobri Jóska, Farkas Béni után megtaláljuk az utolsó bihari betyárt is, Vitális Imrét, a sárréti haramiát. Az ingoványok látszóves hőse a törzskönyv 5996-ik lapját foglalja el. Ide még mint nőfén ember került kétféle lopás vétsége miatt 1897. július 9-én. Fel van jegyezve róla, hogy 17 éves, de már büntetett előéletű, irni-olvasni tud, vagyona van, de foglalkozása azért cseléd. Két évet és hat hónapot töltött a szamosújvári feyházban és amikor kiszabadult, az igazgatóság szőszertint a következőket írta be a törzslajstromába:

— Letartóztatás ideje alatt a szabó iparágna jó eredménnyel foglalkozott. A feyházban iskolában tanusított viselete és észlelt erkölcsi állapota: A büntetésnek semmi erkölcsi hatása nem volt reá, sőt több ízben fejelmeze volt. Semmi remény ahhoz, hogy a jövőben jó irányu megállapodásra jusson.

A következőkben b: is igazolták, hogy erre a „jó irányu megállapodásra” Vitális csak kétszeres gyilkosság után jutott vaiahol az ingoványos Sárréten, ahol mindig olyan irányban halad, amerre a csendőrszorong be nem halhat...

Az évkönyvnek már elsárgult lapjait forgatva, megborzadva látjuk milyen eszközökkel dolgoztak egykor az igazságszolgáltatás közegei. Sűrűn szerepel itt az ötven bot, melyet a későbbben „Sóhajok kapujának” nevezett bolthajtásos kapu alatt mértek a bünösre, s alig volt rab, kit ne kötöttek volna ki egy-két napra a „szegényházhoz”, mely a várhoz tartozó szabad téren a földből

emelt doboló bástyán állott. És jaj volt annak, akit csendes halálra ítélték, aki bekerült a fővárta melletti pinchehelységbe, ahonnan nemrég is egy rakás emberi csontot takarítottak el. Ezek a kegyetlenségek enyhültek vagy súlyosabbakká váltak, aszerint, hogy milyen természetű ember volt a várnagy. Egy időben például egészen fordított volt a viszony, amikor a rabok eldorádói életet éltek, kártyáztak, szerettek. Sőt a komikum kedvéért a feyházban hamis pénzt készítettek. Régen volt persze, még abban az időben, amikor a feyház udvarán piac volt, ahol Laci-konyhák árulták a friss pecsenyét és kofának kínálták az édes gyümölcsöt. A feyházban pedig az igazgatóságtól kapott 1, 5, 10 krajcáros utalványokkal fizettek.

Természetesen ma már egészen modern alapokra van fektetve az intézeti rend. Mindenik felekezeten megvan a temploma, lelkésze. Iskolában tanítják az analabétákat, könyvtár áll a rabok rendelkezésére. A feyházban modernül berendezett kórház, orvosi rendelő, boneterem és gyógyszerár van. Mind-egyik feyházban dolgozni kell és célra minden foglalkozási ágna műhelye van berendezve.

Kutyák a kávéházban.

Ugy-e tisztelt olvasó, kissé sajtáságosan hangzik e cím, „Kutyák a kávéházban.” Ne méltóztassék azt hinni, hogy a Beketow-cirkusz, vagy a Fővárosi Orfeum valamelyik kutya-idomító művésze vonult be délutánonként okos állataival a főváros valamelyik kávéházába. Ó nem.

Rövid idővel ezelőtt Princ Charles, a csodamajom megpróbálkozott ugyan uttörő lenni. Ó négy lábúsága egy szép délután bátorkodott gazdája kíséretében egy fővárosi kávéházba, ahonnan hamarosan kitessékelték, tudtára adván, hogy a kávéház nem a négy lábúak gyülekező helye. Az utóbbi időben sűrűn tapasztaljuk, hogy a legelőkelőbb kávéházakat, délutánonként Hectorok, Jollik, Zsaszak és egyéb nevű és fajú „kutyaurfiak” és „kutyakissasszonyok” lepik el, veszélyeztetve, a kávéházba járó közönség testi épségét. Talán tapasztaltad már tisztelt olvasó, hogy amikor habos kávé mellett ülve, beleburkolódozol az uiságok tömkelegébe, hirtelen kutyavisítás és ugatás üti meg dohártyádat. Szomszédodban egy kutyaurfi marakodik egy kutyakissasszonyal, aki nem hajlandó udvarlását elfogadni. Ebből harc támad s a tisztelt négy lábúak csatározásába rendezesen beleavatkoznak a két lábúak is, — az állatok gazdái. Általános kavarodás, amely néha csattanóval végződik. És te, tisztelt olvasó, megrongált idegeiddel futva menekülsz a harc színhelyéről.

Tudunkkal Budapest székesfőváros tanácsának a 703/1882. számú szabályrendeletének 23. §-a úgy intézkedik, hogy a kávéházak helyiségeibe kutyákkal belépni szigorúan tiltva van. De vajon letartja-e a nagy közönség ezt a szabályrendeletet? Határozottan állítjuk, hogy nem. De a kávéház tulajdonosok sem. A törvény pedig, úgy tudjuk, mindenkiel egyaránt kötelező. Elvárjuk tehát úgy a főváros hatóságától,

LÓWY JÓZSEF

Sirtőraktárában

10 K-461 feljebb remek kivitelű sirtővek rendkívül nagy választékban kaphatók.

Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában

Minden e szakmába vágó munkát, temetői javítások, vésések és aranyozások jutányosan és lelkiismeretesen készítenek.

mint a székesfővárosi államrend-
őrségtől, hogy ezt az állapotokat
mielőbb szüntesse meg s szigo-
ruan örködjék a felett, hogy a
szabályrendelet úgy a kávések,
mint a közönség részéről respek-
táltassék. Aki pedig ez ellen vét,
a megengedett legsúlyosabb bünt-
tetéssel sújtsa. A kávéháztulajdo-
nosokat pedig haladéktalanul utas-
ítsa, hogy a kávéház bejárójára
feltűnő betűkkel irt táblát füg-
gesztszenek ki, e felirattal: „Ebbe
a helyiségbe kutyákkal belépni
hatóságilag tiltva van.” Kérlel-
hetlen szigorral és súlyosabban
kell elbánni azokkal, akik ebzár-
lat idején vétenek e szabályren-
delet ellen.

HIREK

A hétről.

Pósta és a kolera.

A kereskedelmi miniszter szigor-
rendeletet adott ki, amely utasítja a
postahivatalokat, hogy a hatósági
értesítés vétele után a következő
csomagokat és árumintákat, egymint
rongy, viselt ruha, használt ágynemű,
gyümölcs, zöldség, szalonna, zsír,
kalbász, hal, nyersér, tej- és tejter-
mékek, ócska vászonba göngyölt:
bármily tartalmu küldeményt a pos-
tai szállításra ne vegyék föl. Ha
tévés vagy hamis tartalomnyilvání-
tás következtében kolerafertőzött vi-
dekről, valamely kitiltott tárgyat
mégis elküldenének, a postahivatal
kötelessé a csomagot a legközelebbi
közegésügyvi hatóságnak átadni. A
továbbszállítás csak a hatóság en-
gedélyével szabad. A levélpósta
küldemények semmiféle szállítási
korlátozást nem igényelnek. Szigo-
ruan meghagyta, hogy a postahiva-
talnok, mozgó- és kalauz-postako-
csik fertőtlenítsenek.

Vendéglő átvétel.

A városi színházzal szemben
lévő *Aréna* nagy vendéglőt, néhány
nap előtt *Paál János* jöhrü régi
fővárosi vendéglős vette át. Az új
tulajdonos szavatossága, ráter-
mettsége és előzékeny modora ga-
rancziát nyújt arra, hogy a főváros
elkelő közönsége tömegesen fogja
látogatni a helyiséget. Irók és mű-
vészek találkozó helye máris estén-
ként a vendéglő. Kitűnő magyar és
francia konyha, zamatos balaton-
melléki borok és színház után friss
vacsora áll a közönség rendelkezé-
sére. Társaságok részére szívesen
nyitja meg külön teremt a derék
tulajdonos, akit melegen ajánlunk a
közönség pártfogásába.

Segédjegyzőből cigány- primás.

Clevelandből, Amerikából írják la-
punknak, hogy a minap kísérték
Lackavanna Cityben utolsó útjára
nagy részvét mellett a *Steel Plant*
magyarságnak hírneves muzsikusa:
Szécsi Dezsőt. A Szabó Bertl bandája
megható gyászindulokat játszott
végig azokon az utcákon, merre a
halottas menet elhaladt, a sirnál rá-
zendítették a »Kitették a holttestet
az udvarra« dallamára. Szécsi Dezső
nem volt született cigány és vala-
mikor segédjegyző volt az egyik
szomszédos községben. De igazi
muzsikus vér keringett ereiben.
Mindössze 35 évet élt a primás és
tűdövéssz ölte meg. Még halála előtt
ár percczel is a nótá járt eszébe.
Odahivatta betegágyához a nagybő-
góst és eldöntötte vele azt a nótá-
ját: »Jön a daru, megy a gólya,
hogya kivirít a róna...« Azután
csendesesen elszenderült.

Riporter-mese. Ékszerlovajokat kere-
sett a fővárosi rendőség. A detektívek
ellepték a zálogházakat, hogy a tolvaj-
banda tagjait — ha netalán zsákmányu-
kat értékesíteni akarnak — elcsipjék.

A József-körút egyik zálogházában
végre megjelenik egy füstösképi atyafi.
Vastag aranyláncot akar elzalogosítani.

A szemfüles detektív nyakoncsipi.
— Ahá, megvan az egyik! Ugy-e maga
a bandába tartozik?

— I...igenis, kérem.

— Akkor előre!

A rendőség inspekciós tisztviselője
vallatára fogja az atyafit.

— Hogy hívják?

— Fekete Petinek, instállom.

— Hát beismeri, hogy maga is a ban-
dába tartozik?

— Má' hogyne ismerném be, instál-
lom alásan.

— Nos hát, ha megnevezi a banda
többi tagját és nyomra vezet, akkor sza-
badon bocsájtom.

— Hát, kérem alásan, valamennyien
az Emke kávéházban vannak. A Farkas
Pali, a Csorba meg a többi. Ott muzsi-
kálnak.

— Mit beszél maga itt össze-vissza?

— Instállom, igazat beszélek.

— Hát nem a tolvajbandába tartozik?

— En? dehogy is, kérem alásan. A
Farkas Bandi bandájába.

Tabló!

Ünnepelt apátplébános. A rosznyói
róm. kath. egyházmegye egyik kiváló
főpapját, Valihora János losonci apát-
plébánost, aki a 25. gyalog- és 16. tábori
tüzérezred huszonnégy év óta tábori
lelkésze, a király a *vaskoronarend har-
madik osztályával tüntette ki. Ez alká-
lomból a nevezett két ezred e hó 25-én.
vasárnap délelőtt a losonci Haliczka nevű
gyakorlóterre zeneszó mellett kivonult
és itt Brann Rezső ezredes, a 25. gyalog-
ezred parancsnoka rövid beszéd kísé-
retében feltűzte és átadta a királyi ki-
tüntetését.

Elgázolás. Sarkadi Vilmos a Royal
Oricum elsőrendű tagjának 9 éves kí-
slánykáját az Aréna-uton egy automobil el-
gázolta és rövid szenvedés után meghalt.
Temetése pénteken, e hó 23-án volt.

Közgazdaság.

A Hazai bank tökémeleése. A Hazai
Bank Részvénytársaság báró Dániel
Ernö v. b. t. t. elnökle alatt közgyűlést
tartott, amelyen az alaptőkének 7 millió
koronáról 32 millió koronára való föl-
emelését határozta el. Az ebből a célból
kibocsátásra kerülő 35.000 darab rész-
vényből 31.250 drbot (összesen 6.250.000
korona névértékben) a régi részvények
birtokosainak tartanak fenn olyképen,
hogy ezek négy-négy régi részvényt alap-
ján egy új részvényt vehetnek át 285
korona árfolyamon, míg a fennmaradó
3750 darab, összesen 750.000 korona né-
vértékű részvényt tekintetben az igazga-
tóság felhatalmazást nyert, hogy azokat
szabad kézből 300 korona árfolyamon
eladhassa. Együttel elrendelte a közgyű-
lés, hogy a befolyó felpénzből 700.000
koronát egy újonnan létesítendő „bank-
épület-tartalék”-számlára könyveljenek,
a többletet pedig — a tökéfelemeléssel
járó költségek levonása után — a ren-
des tartalékalaphoz csatolják.

A villamos vasutak részvényei. Az el-
mult héten állandó nagy kereslet volt
a közuti és városi villamos vasut rész-
vényeiben. Ennek okáról különböző ver-
ziók keringenek. E hírek szerint a két
társulat fuzionálni akar, amit mi nem
tartunk valószínűnek, sőt határozottan
meg is cáfoltatunk. A vásárló pénzeszo-
port, úgy látszik, előrelátja, hogy a nap-
ról-napra növekedő forgalom következté-
ben sokkal nagyobb osztalékra van
kilátás, ezért vásárolja oly kedvvel a
részvényeket.

A Központi kereskedelmi és iparbank.
Arról értesülünk, hogy a Központi ke-
reskedelmi és iparbank elhatározta, hogy
ezentúl a gép- és motor-üzletet is kul-
tíválni fogja. A bank már tárgyalásokba
is bocsájtkozott a Bacher és Meli-
chár külföldi gépgyár magyarországi
vezérképviselőjével, akit a géposztály
vezetőjeül óhajtat megnevezni, természet-
esen a külföldi cég képviselőjével együtt.

Az Angyalföld titkai.

39

(Regény.)

— Gitta! Gitta! mit kívánsz töl-
lem? — kiáltotta halálrasedzeten a
boldogtalan.

— Ha nincs bátorságod a saját
nevedben kérni, mondd neki, hogy
én küldtelek hozzá! Vidd el neki
ezt a rózsát és mondd, én kéretem,
hogy segítsen rajtad...

Monori megértette neje szavait,
de nem maradt más mentsége,
kénytelen volt önértétét megta-
gadni... Vagy egy lövés — a
halál, vagy a megalázás — a vitázó,
kiáltó lélettel... Az is szégyen...
ez is szégyen... Habozott...
küzdött, míg végre az erős élet-
ösztöne győzött... Elvette neje
kezeiből a rózsát és lehajtott fővel,
megtörtén az ajtó felé indult...

Mikor Gitta magára maradt, önelé-
gült mosolytal tekintett férje után,
akit bűnös uton bár az életnek meg-
mentett, azután elment az „Elzüllet-
tek Segélyző Egyletbe” ahonnan
Bárkányinéval körutra indultak a zül-
löttek tanyájára, ki az angyalföldi
korcsmákba. Mikor Bárkányinéval
utja a házuk előtt elvezetett, a sza-
kácsnő és a szobaleány éppen ak-
kor léptek ki borzasztó ordítással
a kapun és tele torokkal kiáltoztak
végig az utcán.

— Tolvaj! Tolvaj! Tartóztassák
fel azt az asszonyt!

A szakácsnő nekirohant a gazdas-
szonyának és siránkozó hangon pa-
naszolta el baját.

— Nagyságos asszony kérem, oda
van a pulykánk! Az a gyönyörű
szép kövér pulykánk! Kitértük az
ablakba és ellopták! De észrevet-
tük és rögtön utánna szalasztottuk
a kocsist, a Pistát, aki azóta talán
már el is fogta a gaz tolvajnt!
Ezalatt mind tovább haladtak,
egészen a vasutig, a rakodó pálya-
udvar közeléig.

Hirtelen rémes sikoltás hangzott
az éjben, egy véres sebzett ember
halálkiáltása... Bárkányiné keser-
ves panasza fakadt éppen az erköl-
csök eldurvulása és az alsóbb néposz-
tályok züllése felett, de a sikoltásra
megfagyott a szó az ajkán és meg-
gyorsította lépteit és magával von-
szolta Gittát oda, ahol a félhomály-
ban nagy népcsoportosulás verődött
össze és a rendőrök sisakja csillám-
lolt a lámpák gyér világításában.

Az utca kövezetén, vérel borítva,
félálva egy emberi alak vergő-
dött, kinek melián mély és széles
seb tátongott. Előtte egy sáradt asz-
szony térdelgett aki haldokló fejét
karjaival támogatta; az asszony mel-
lett a földön a pulyka feküdt; egy
rendőr súlyos kezével az asszonyt
vállon fogta, míg egy másik rendőr
a megkötözött Póstat tartotta fogva.
A fekete jász ott állt a haldokló
poéta előtt és a körülállóknak és a
rendőröknek kapkodva, akadozva be-
szélte el az esetet.

— Az az ember, akit elfogtak,
az a Pósta, aki ma szabadult ki a
kórházból és egyenesen ide tartott,
ahol rendszeren dolgozni szoktunk. A
másik, a Poéta szintén idejött mun-
kát keresni. Régóta gyűlölködnek
egymásra és amikor itt találkoztak,
erőt vett rajtuk az indulat, hirtelen
egymásra rohantak, mint a feneva-
dak, nem tudtuk őket elválasztani
és mire felocsudtunk, ez a szeren-
csétlen Bandi már itt feküdt a vé-
rben fetrengve.

— Az Istenért, küldjenek a men-
tőkért vagy siessenek azonnal or-
vosért! — kiáltotta Bárkányiné két-
ségbeesetten.

— Hagyja csak nassága! —
mondta nyugodtan a fekete jász. —
Ezt a sebet már nem lehet befol-
dozni; Szegény Bandi előre meg-
mondta, hogy az ut szélén pusztu-
lunk el sirattalanul.

Gitta kimeresztett szemekkel, moz-
dulatlanul állott a jelenetnél, mintha
márványszoborrá változott volna át.
Tekintetét le nem vette a vérben
fetrengő emberről. Mint egy rémes
kísértet elevenedett meg emlékében
a múlt, és ez a sápadt vértelen arc,
melyen egykor az ifjúság, a szerelem
és a remény rózsái virultak... Érezte
a vádat, hogy e tönkretett ember
züllésének, erkölcsi eltévelyedésének
az ő szivtelensége volt az okozója
... érezte a lelkiismeret mardosó
fullánkjaival...

(Folytatása következik.)

Nyilt-tér.

Kistájgerozás.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár
Egyesület tulajdonát képező Baross-
téri házából 8 évi pontos lakbérfizetés
daczára minden ok s megkérdéze-
sem nélkül 650 koronával kistájgero-
ltattam. Fogműtermemet már
Baross-tér 18. szám alá helyez-
tem át, hol kérem engem szükség
esetén felkeresni szíveskedjék.

Tisztelettel

Guttermuth János

Baross-tér 18. (a keleti pálya
udvar közelében). Telefon: 159-63

Sport.

Csütörtökön nyitlak meg ebben az
esztendőben utoljára a városi ligeti
versenypálya kapui. Az idei verseny
évnak, ez a legérdekesebb és ezut-
tal legértékesebb mettingje. A klasz-
szikus futásoknak egész sorozata
kerül eldöntésre, amelyben a legki-
válóbb telivérek küzdenek a babéért
és az értékes díjakért. A megnyitó és a
következő napokon is, valóságos
népvándorlás indult a versenypálya
felé. A közönség élvezettel gyö-
nyörködik az izgalmas és remek fi-
nisekben s szorgalmasan rakja obu-
lusait kedvencz paripáira. A nagy
tribünön szébbnél szebb öszi toilet-
teket látunk. Párisi és angol divatok.
Mindmegannyi a szabó művészet
remekei. Mánásaink és mánás
asszonyaink teljes számban lepik el
a nagy tribünt. A fővárosi színházak
szépségei is ott láthatók. De szo-
rongásig telve vannak az olcsó he-
lyek is. Hiszen ez az utolsó ver-
sény ebben az esztendőben. Nyerni,
vagy veszíteni, már csak a jövő esz-
tendőben lehet, ismét.

Segédszerkesztő: Mezey László.

Kiadja:

A „NAPLO” UJSÁGVÁLLALATA

MEGNYILT
Az ujonnan épült és a legnagyobb eleganciával berendezett

István Király szálloda

Budapest, Podmaniczky-utca 8. szám, közvetlen közelében a nyugati pályaudvarnál.

Elsőrangú polgári szálloda 80 szobával, berendezése minden kényelemnek megfelel. Főregimentes tiszta szobák. Rézbutor, Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték. Lift. Fürdők a házban. Olvasóterem. Elegáns kávéház. Interurbán telefon.

Pallat Miksa tulajdonos.

Zálogcédu lákat

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platintát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért főbbet fizetek, mint amennyiért ujonnan vették Schiler Isidor, Sip-utca 8

Kedvező feltétellel Rikkancsok kerestetnek

VII., Dohány-utca 88. III.

Fogorvosi intézet. FOGAK

szájpadlás és gyökerek eltávolítása nélkül 4 koronától főljebb,

10 évi jótállással.

Az általam készített és a párisi fogorvosi akadémia kiállításán kitüntetett fogak ragasztása, kitűnően használhatóak, könnyen megszokhatók, a beszédben semmiféle zavart nem okoznak, szagot, ízt nem kapnak, a szájból ki nem vehetők és a valódi fogakat teljesen pótolják. Továbbá aranyhídek és koronák egyedül speciális készítője

Schatz Jenő
technikai főnök.

Budapest, VII., Wesselényi-u. 60., I. 4. sz.

Bendelés egész napon át este 8 óráig. — Vasár- és ünnepnapokon is. — Szakorvosi rendelés fog- és szájbeteg részére.

Fogtömések a legbiztosabb kezeléssel. Speciális, fájdalommentes fogtűtések. Régi rossz fogorvok által alkották megvárható. **Vidékiek 12 óra alatt ki-elgittetnek.** Mérsékelt árak.

Hirdetéseik felvételnek a Kiadóhivatalban.

Legelőkelőbb szórakozóhelyek

MIKSAZÁTH KÁVÉHÁZ
(Baross-utca és József-körút sarok) teljesen ujonnan átalakítva.

Olcso színházi vacsora	Esténként	Hideg buffet
	Veszprémi Kiss Jancsi országos hírű kiváló cigány-primás, a Józsefvárosiak kedvence, teljes zenekarával hangversenyez	
	Az összes külföldi lapok. Figyelmes kiszolgálás.	
	Teljes tisztelettel	
	Kanczler Gyula és Tsa. tulajdonosok.	

MÁTYÁS KIRÁLY KÁVÉHÁZ
Rákóczi-ut 19.

Esténként személyes vezetéssel a hírneves

Sovánka Nándor
teljes zenekarával hangversenyez.

OSTENDE-KAVÉHÁZ
RÁKÓCZI-UT 20.

Előkelő családok találkozóhelye.
Remek hideg vacsorák, melyet házilag francia szakácsom által készíttetek.

Esténként **Vörös Misi**
a közkezdvelt cigányprimás teljes zenekarával hangversenyez.

Szíves partfogást kér: **GROSS ÖDÖN**
az OSTENDE és nyíreg-házi PANNONIA kávéházak tulajdonosa.

Telefon: 3-68, 36-40

? Hol találkozunk ?

Színészek, írók és művészek találkozó helye:

Glaser 'METEOR' kávéháza

BUDAPEST, Erzsébet-körút 6. szám,
ahol az összes hazai és külföldi hírlapok olvashatók és mindenféle kávéházi italok a legmértányosabb árban számíttatnak.

Színház kávéház
VII. ker. Aréna-ut 56. szám.

ujjonan átalakítva **f. hó 9-én megnyílt.**

Esténként székesfőhérvári **KUPI JÓZSI**
teljes zenekarával hangversenyez.

Tisztelettel **Arvay Otto Ede** kávé.

! Budapest éjjel !

Látványosság a **GERUA kávéház**
VII., Dob-u. 65. Erzsébet-körút sarok.

Egész éjjel nyitva.
esténként Komáromi Bertók Jóska teljes zenekarával hangversenyez.

Paál János
ARÉNA NAGY VENDÉGLŐJE.
VII., Aréna-ut 58. szám.
(a városligeti színházzal szemben.)

Izletes, olcsó magyar és francia konyha. — Balatonmelléki borok. — Színház után friss vacsora. — Társaságok részére külön termek.

Szíves partfogást kér **a tulajdonos.**

CZIMBALMOKAT

a legújabb szabadalmazott rendszer szerint legjobbat készít (részletfizetésre is) a cimbalomkészítés elismert első szakértője

Habits Antal
hangszerkészítő mester.
BUDAPEST,
Erzsébet-körút 42. szám.

Háztulajdonosok és lakók figyelmébe.

Lakásának poloska és moly elleni karbantartásait helyiségenként ötven fillér havi díjért elvállalja

STANDARD
féreg elleni karbantartó társaság.
IV. Kossuth Lajos-utca 14-16.
Telefon 66-63.

PAP, PAP, PAP.

Összeállítható vasgép kivételével minden szükséges 12 forinttól.

Székénygépkészletet méret szerint 12 forinttól kezdve.

Gichner János
ágyon, réz-, és vasbutargyros, szőveg, függöny, pártus, tehető stb. ügy választékban.

BUDAPEST,
Erzsébet-körút 20.

GYÁR:
Kertész-utca 7. és 9. sz.
Árjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küldök.
Még nem felelő árut kiszorítom vagy a pénzt visszazadom.

CEYLON kávéházban
Rottenbiller-utca 10. sz.
híres cigányprimás zenekarával hangversenyez.
Ceylon vacsora! Kiváló italok!
Hajós Lipót és Társa.
Volt nagyvárasi „Korona Szálloda” betöltője

Márkus Péter
orosz főherceg által kitüntetett

Nem kell többé kávét főzni, sem cukrot venni!

WILLAX KÁVÉKOCCA
forró vízben vagy tejben feloldva, azonnal teljesen kész, zamatos és hivatalosan jóízű tekeke- vagy tejeskávét nyújt.

ÁRABJA 4 FILLÉR. MINDENÜTT KAPHATÓ.

WILLAX KÁVÉ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST.
SZÉKELÉP IRODA: VI. VACZI-UT 167-169. TELEFON: 177-61

Nem érdemes rongyosan járni!

FLEISCHMANN J. férfi-szabó mester
BUDAPEST, Thököly-út 20. szám I. em.

Ha 12 forintért rendelhetek divatos öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot finom gyapjuszövetből mérték után. Vidékieknek mintát bérmentve küldök.

Nyomatott a „Globe” mlintázat és kiadóvállalat részvénytársaság körforgogépein, Budapest, VI., Aradi-utca 8. sz.